

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 24.4.2018
JOIN(2018) 8 final

FÆLLES RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Det Særlige Administrative Område Macao: Årsrapport for 2017

DA

DA

FÆLLES RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

DET SÆRLIGE ADMINISTRATIVE OMRÅDE MACAO: ÅRSRAPPORT FOR 2017

Resumé

Siden Macao blev overdraget til Folkerepublikken Kina i 1999, har Den Europæiske Union og dens medlemsstater nøje fulgt den politiske og økonomiske udvikling i Det Særlige Administrative Område Macao, der bygger på "ét land, to systemer"-princippet. Den Europæiske Union støtter "ét Kina"-politikken og "ét land, to systemer"-princippet og gennemførelsen heraf.

Denne årsrapport om udviklingen i Macao forelægges i overensstemmelse med tilsagnet over for Europa-Parlamentet.

I 2017 blev "ét land, to systemer"-princippet fortsat gennemført til fordel for Macao, Kina som helhed og det internationale samfund.

I september valgte Macao en ny lovgivende forsamling. Den politiske sammensætning af den lovgivende forsamling har ikke ændret sig efter valget. Den er fortsat domineret af systemvenlige lovgivere. Høj deltagelse i valget til den lovgivende forsamling, hvor 14 ud af 33 mandater vælges direkte, viser, at Macaos borgere er ivrige efter at deltage i det politiske liv og ønsker at få indflydelse på deres fremtid.

Macaos forfatning og andre retsakter åbner ikke mulighed for gennemførelse af almindelige direkte valg, men EU opfordrer ikke desto mindre myndighederne i Macao til at overveje, hvordan de kan fremme en større borgerinddragelse i valget af regeringslederen og den lovgivende forsamling. Dette ville øge regeringslederens og den lovgivende forsamlings legitimitet, øge borgernes støtte og styrke forvaltningen.

Generelt blev borgernes grundlæggende rettigheder og friheder fortsat respekteret i 2017. I Macaos medier var der fortsat mulighed for at udtrykke en lang række forskellige synspunkter trods bekymring om tiltagende selvcensur.

Macaos økonomi voksede betydeligt i løbet af året, og der er bebudet yderligere initiativer til diversificering af økonomien.

EU og Macao havde fortsat solide handelsforbindelser og et godt samarbejdsniveau.

Den politiske udvikling

Den 17. september blev der afholdt valg til Macaos lovgivende forsamling. Valgdeltagelsen var den højeste nogensinde, idet 57,22 % af vælgerne afgav deres stemme. Kun 14 af de i alt 33 mandater i den lovgivende forsamling vælges direkte. De resterende 19 mandater vælges via funktionelle valgkredse eller udpeges direkte af regeringslederen. Den nyvalgte

lovgivende forsamling er fortsat stærkt domineret af den systemvenlige lejr. Den har kun fire pandemokratiske lovgivere og én lovgiver, der går ind for almindelig valgret uden at støtte den pandemokratiske platform. Velfærd og levebrød var vigtige emner i valget.

Valget blev afholdt på en ordentlig måde. Det prodemokratiske parti, New Macao, beskyldte imidlertid myndighederne for at anvende politisk pres over for partiet under valgkampen og har anlagt en retsag. Den øverste appeldomstol afsagde den 11. september kendelse i New Macaos favør og kritiserede kontoret for borger- og kommuneanliggender (*Civic and Municipal Affairs Bureau*) for at afvise partiets ønske om at afholde et arrangement i forbindelse med valgkampen. Prodemokratiske aktivister klagede over, at den centrale regering havde hacket deres sociale medier, e-mails og *instant messaging*-tjenester for at overvåge deres valgkamp. Mindst 13 journalister fra Hongkong blev nægtet indrejse i Macao forud for valget.

Den 4. december blev den prodemokratiske lovgiver Sulu Sou suspenderet fra sin plads i den lovgivende forsamling. Han blev anklaget for civil ulydighed i forbindelse med en protest i 2016 mod Macaos regeringsleder. Macaos lovgivende forsamling suspenderede ham med 28 stemmer for og 4 imod. Det er første gang siden overdragelsen i 1999, at den lovgivende forsamling har anvendt sine beføjelser til at suspendere en lovgiver på grund af en anklage for et strafbart forhold. Hvis Sou findes skyldig og fængsles i mere end 30 dage, kan han blive diskvalificeret som lovgiver.

I maj kom formanden for Den Nationale Folkekongres, Zhang Dejiang, til Macao på et tredages besøg. Han roste Macao for en vellykket gennemførelse af "ét land, to systemer"-princippet og opfordrede Macao til at tage yderligere skridt til integration i Kinas nationale udvikling.

I august døde 10 personer, og hundredvis blev såret, da tyfonen Hato ramte Macao. Kategori 10-tyfonen skabte ravage i Macao, hvor strømmen gik i flere timer, hvilket viser Macaos sårbarhed over for klimaforandringerne. På anmodning fra Macaos regering blev kinesiske tropper fra Folkets Befrielseshær fra den lokale garnison mobiliseret til at støtte hjælpearbejdet.

I november vedtog Den Nationale Folkekongres' stående udvalg at tilføje loven om respekt for nationalsangen til bilag III til Macaos forfatning, hvilket betyder, at denne lov gælder i Macao.

I hele 2017 blev godt en halv snes prodemokratiske aktivister og adskillige journalister nægtet indrejse i Macao. Flere hongkongske politikere og lovgivere fik at vide af immigrationsmyndighederne, at de udgjorde en trussel mod Macaos indre sikkerhed og stabilitet.

Lige muligheder, rettigheder og friheder

I henhold til "ét land, to systemer"-princippet, der er indarbejdet i Macaos forfatning, blev Macaoborgernes grundlæggende rettigheder og friheder generelt set fortsat respekteret, og retsstatsprincippet blev opretholdt. Borgerlige frihedsrettigheder respekteres i Macao, og der er en høj grad af respekt for menneskerettighederne. I 2017 modsatte regeringen sig dog fortsat en anbefaling fra FN's Komité mod Tortur (UN/CAT) om at oprette et uafhængigt menneskerettighedsorgan med den begrundelse, at en sådan anbefaling ikke finder anvendelse i Macao som et Særligt Administrativt Område under Folkerepublikken Kina.

Medierne var fortsat alsidige og kunne give udtryk for en lang række synspunkter uden restriktioner. Der synes at være en vis grad af selvensur, navnlig i kinesisksprogede medier og i forbindelse med rapportering om kinesiske anliggender. Ngo'er og medieaktivister udtrykker stadig bekymring over selvensur, der skyldes mediernes afhængighed af offentlig finansiering.

I 2017 udgav det portugisiske og engelske presseforbund i Macao den første rapport om pressefrihed for ikke-kinesiske medier. Det fremgik af rapporten, at pressefriheden blev respekteret, men at kinesisksprogede medier oplevede større udfordringer, flere begrænsninger og mere pres end engelsk- og portugisisksprogede medier. Rapporten påpegede, at den væsentligste hindring for pressefrihed var vanskeligheder med at få adgang til kilder og manglende gennemsigtighed hos myndighederne.

Der er stadig problemer med **forskelsbehandling** på grundlag af **seksuel orientering** og kønsidentitet, navnlig hvad angår beskæftigelse, uddannelse og sundhedsydelser. Forhold mellem personer af samme køn er endnu ikke omfattet af den retsakt, der gør vold i hjemmet til en strafbar handling. FN's Komité for Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder har tilskyndet Macao til at vedtage omfattende antidiskriminationslovgivning.

På trods af regeringens fortsatte bestræbelser på at bekæmpe **menneskehandel**, er det fortsat et problem i Macao. Macaos myndigheder gennemførte mange kurser om bekæmpelse af menneskehandel og offentlige bevidstgørelseskampanjer i løbet af året. For at bekæmpe denne grænseoverskridende kriminalitet har Macao øget samarbejdet med myndighederne på det kinesiske fastland og i Hongkong gennem udveksling af efterretninger og fælles operationer. Macaos lovgivning mod menneskehandel er tilfredsstillende, men retshåndhævelsen bør skærpes. På trods af et stort antal klager er antallet af retssager og domme for menneskehandel fortsat lavt. EU vil gerne fortsætte udvekslingerne og samarbejdet og levere teknisk ekspertise vedrørende bedste praksis for håndtering af denne globale udfordring.

Macao har ikke sørget for effektiv håndhævelse af **forsamlingsfriheden og retten til kollektive overenskomstforhandlinger**, jf. Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) konventioner. Arbejdstagerne kan frit deltage i fagforeningsaktiviteter og faglige aktioner, men de er ikke beskyttet mod repressalier, hvis de gør det. Paragraf 70 i loven om

arbejdsmarkedsforhold giver arbejdsgiveren mulighed for at bringe et ansættelsesforhold til ophør uden begrundet årsag ved at give en beskeden kompensation. EU opfordrer Macao til at tage de nødvendige skridt til at overholde ILO's konventioner.

Myndighederne i Macao fortsatte med at slå ned på korruption i løbet af året, og regeringen har indledt en række højt profilerede **antikorrupsionssager**. Tyfonen Hato satte spørgsmålstegn ved Macaos katastrofeberedskab og koordineringen af katastrofehjælp. I kølvandet på tyfonen indledte kommissionen til bekæmpelse af korruption en undersøgelse af procedurerne for tyfonprognoser hos det meteorologiske og geofysiske institut (*Meteorological and Geophysical Bureau*) og den tidligere direktørs omdiskuterede forvaltning heraf. Ifølge rapporten fra kommissionen til bekæmpelse af korruption fandt man ingen beviser for ulovlige forhold eller påvirkning udefra.

Økonomisk udvikling

Macaos økonomi voksede igen i 2017 efter at have oplevet en betydelig nedgang i de tre forudgående år, hvor spilleindustrien var kraftigt påvirket af antikorrupsionskampagnen på det kinesiske fastland. Macaos BNP steg med 9,1 %¹ i faste priser i 2017, hvilket er en betydelig forbedring i forhold til 2016, hvor den faldt med 0,9 %. Det økonomiske opsving var drevet af et opsving i spillesektoren og vedvarende tilstrømning af turister. I 2017 steg antallet af turister med 5,4 % til 32,6 mio. Turisterne brugte også flere penge. Spilindtægterne udviste tocifret vækst i 2017 og nåede op på i alt 266 mia. MOP, svarende til en stigning på 19,1 % i forhold til 2016. Den indenlandske efterspørgsel steg støt, idet både privatforbruget og det offentlige forbrug udviste moderat vækst. Den svageste del af økonomien var de private investeringer, der faldt med 10 % i faste priser i 2017. Investeringerne var begrænsede, fordi flere store turistfaciliteter og ferieresorter nærmede sig deres afslutning. Inflationen faldt fra 2,3 % i 2016 til 1,2 % i 2017. Arbejdsløsheden har vedholdende ligget under 2 % i de seneste fem år, selv under den økonomiske afmatning, og økonomien er i vid udstrækning afhængig af udenlandske arbejdstagere og fagfolk. Over 40 % af Macaos arbejdsstyrke i 2017 bestod af udenlandske arbejdstagere, hvoraf to tredjedele kom fra det kinesiske fastland.

Den 14. november fremlagde regeringslederen i Macao, Fernando Chui, sin politiske plan for 2018. Han gentog de væsentligste politiske retningslinjer i Macaos femårsplan (2016-2020), der blev iværksat i 2016. Regeringslederen sagde, at hans regering ville sigte mod at diversificere økonomien og deltage i Kinas "Belt and Road"-initiativ og det Guangdong-Hongkong-Macao-relaterede "Greater Bay Area"-initiativ. Regeringen forpligtede sig til at fortsætte med at udvikle den erhvervsrelaterede turisme, for så vidt angår møder, incitament, konferencer og udstillinger, kulturelle & kreative industrier, kinesisk medicin, finansiel leasing og formueforvaltning. Han opfordrede små og mellemstore virksomheder til at samarbejde med e-handelsaktører på det kinesiske fastland for at undersøge markederne i portugisisktalende lande. I overensstemmelse med hidtidig praksis annoncerede

---

¹ Kilde: Medmindre andet er angivet, hidrører de makroøkonomiske indikatorer fra Macaos tjeneste for statistik og folketælling.

regeringslederen også en pakke af finansielle tilskud til den lokale befolkning. Det er 11. år i træk, at en sådan pakke bevilges. Årets pakke beløber sig til i alt 12,9 mia. MOP. I 2018 får fastboende indbyggere 9 000 MOP, og ikkefastboende indbyggere får 5 400 MOP.

Macaos finanspolitiske stilling i 2017 var fortsat sund, og regionen har store reserver. Der har konsekvent været overskud på de offentlige finanser i flere år på trods af det betydelige fald i indtægter fra spilleafgifter i 2015-2016. En forsigtig finanspolitik i opgangsårene har sikret en gældfri offentlig sektor og offentlige reserver på over 130 % af BNP². Ved udgangen af 2017 udgjorde de samlede reserver 490 mia. MOP³, hvilket er usædvanligt meget for et område med et befolkningstal på under en halv million (fraregnet den erhvervsaktive del af befolkningen, som ikke er født i Macao). Regeringen meddelte i 2016, at den vil oprette en statslig udviklingsfond i 2019 til forvaltning af de offentlige reserver.

Mens diversificeringen af Macaos økonomi stadig pågår og er et langsigtet mål, har diversificeringen af spillesektoren vundet terræn i de seneste år. Andelen af indtægter fra "VIP"-spillere (velhavende mennesker, der satser stort) i de samlede spilleindtægter faldt fra 70 % til 56 %⁴ i 2017. For at imødekomme både turister, der spiller meget, og turister, der slet ikke spiller, bygger Macao flere turistfaciliteter og forbedrer byens infrastruktur. Spiludbydere har forpligtet sig til at investere i meget store luksusresorter for at tiltrække store konferencer. De har også forpligtet sig til at investere i en bredere vifte af underholdning, der er egnede til familier, forretningsrejsende og feriegæster. Fem nye resorter i milliardklassen forventes at åbne i 2018. I alt forventes Macao at få 9 000 nye hotelværelser oven i de 37 000, der allerede findes. Regeringen har understreget, at evnen til at fremme den almindelige turisme vil være et af hovedkriterierne for fornyelse af spillekoncessioner. På nuværende tidspunkt findes der seks virksomheder med spillekoncessioner, og deres tilladelser udløber mellem 2020 og 2022.

Hvad angår regionalt samarbejde, har Macao og Kina i december underskrevet to nye aftaler i henhold til deres aftale om et tættere økonomisk partnerskab mellem fastlandet og Macao (CEPA). De to aftaler var hhv. en investeringsaftale og en aftale om økonomisk og teknisk samarbejde. Investeringsaftalen indeholder en mekanisme til bilæggelse af investeringstvister og en ramme for retssager. Tilbage i oktober underskrev Macao og Hongkong en aftale, der skal forenkle den frie bevægelighed af varer, lette toldprocedurerne og fremme handel, åbne handelen med tjenesteydelser og etablere et bilateralt samarbejde inden for intellektuel ejendomsret under CEPA. Macao og Hongkong har hver især indgået en særskilt CEPA-aftale med det kinesiske fastland. Det forventes, at de tre regeringer vil bygge videre på deres CEPA-aftaler og etablere en ny, fælles platform til fremme af yderligere liberalisering og lettelse af handelen og investeringerne i Greater Bay Area.

---

² Kilde: 2016 Article IV Consultation Staff Report of Macao SAR, IMF.

³ Kilde: Macaos monetære myndighed, pressemeddelelse af 1. marts 2018.

⁴ Kilde: Kontoret for kontrol med og koordinering af spilvirksomhed under Macaos regering.

Macao fungerer som brobygger mellem Kina og de portugisisktalende lande. For at styrke denne rolle har en flagskibsfond til fremme af samarbejde mellem Kina og portugisisktalende lande flyttet sit hovedsæde fra Beijing til Macao i juni 2017. Denne fond blev oprettet i 2013 af Kinas Udviklingsbank og Macaos udviklingsfond for industri og handel. Fonden forvaltes af den kinesisk-afrikanske udviklingsfond. Fonden har forpligtet sig til at inddrage flere små og mellemstore virksomheder fra Macao i sine fremtidige projekter.

Macao fortsatte sin indsats for at bekæmpe hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme i løbet af året. Disse bestræbelser blev anerkendt i den gensidige evalueringsrapport for 2017, der blev udfærdiget i fællesskab mellem Asien/Stillehavsgruppen og gruppen af internationale finanskontrollører (*Group of International Finance Supervisors*) i henhold til de evalueringsmetoder, der er fastsat af Den Finansielle Aktionsgruppe. I november indførte Macao også et indberetningssystem for tiltrækkende med mere end 120 000 MOP (eller tilsvarende) i kontanter.

Bilaterale forbindelser mellem EU og Macao

I 2017 var EU Macaos næststørste importkilde efter Kina med en andel på 25 % af Macaos samlede import. Imidlertid gik mindre end 2 % af Macaos vareeksport til EU. Denne handelsmæssige ubalance har skabt vedvarende handelsoverskud i EU's favør, da Macaos importefterspørgsel er fortsat gennem årene, samtidig med at fremstillingssektoren er faldet til under 1 % af BNP.

Den bilaterale varehandel steg med 8 % til 744 mio. EUR i 2017. EU's eksport til Macao udgjorde 626 mio. EUR, en stigning på 4 % på årsbasis, hvilket førte til et handelsoverskud på 508 mio. EUR i 2017. Macao er et voksende marked for europæiske luksusvarer. Forretningsmulighederne i spille- og turistindustrien har central betydning for handelen mellem EU og Macao. EU's vigtigste eksportvarer omfatter dyre lædervarer, beklædningsgenstande, ure og smykker, føde- og drikkevarer samt biler.

Forsyninger til transport-, energi- og byggesektoren er også af potentiel interesse for virksomhederne i EU, da Macao er engageret i et stigende antal infrastrukturprojekter. Men sammenlignet med andre større investorer (Hongkong, Kina og USA) er EU-virksomhedernes direkte investeringer i Macao fortsat beskedne. Portugal var den største EU-investor i Macao og tegnede sig for 3,7 % (9 mia. MOP) af de samlede direkte investeringer i 2017.

Som led i sin dagsorden om retfærdig beskatning på globalt plan fremlagde EU den 5. december en liste over 17 usamarbejdsvillige skattejurisdiktioner (bilag I til Rådets konklusioner herom), der bl.a. omfatter Macao. I screeningsfasen blev der identificeret tre problemer i Macaos skattesystem. For det første har Macao forpligtet sig til at anvende OECD's standard for automatisk udveksling af oplysninger på grundlag af den bilaterale tilgang, men Macao har ikke et netværk af aftaler, der dækker alle EU's medlemsstater. For det andet deltager Macao endnu ikke i OECD's multilaterale konvention om gensidig

administrativ bistand i skattesager (MAC). For det tredje har Macao en skatteordning, ordningen for offshorevirksomheder, der anses for at være skadelig i forhold til standarderne for retfærdig beskatning. På grundlag af denne vurdering blev Macao opfordret til at forpligte sig til at afhjælpe disse mangler inden udgangen af 2018. Det tilsagn, som Macao gav ved udgangen af 2017, blev anset for at være utilstrækkeligt af medlemsstaterne, og Macao blev derfor opført på listen over usamarbejdsvillige jurisdiktioner. Efter et nyt tilsagn om at imødekomme EU's bekymringer om Macaos deltagelse i OECD's multilaterale konvention om gensidig administrativ bistand (MAC) blev Macao fjernet fra listen over usamarbejdsvillige jurisdiktioner den 23. januar 2018. EU vil nu overvåge den faktiske gennemførelse af Macaos tilsagn.

Macaos årlige globale forum for økonomisk turisme blev afholdt i oktober. Ved dette arrangement blev det bekendtgjort, at EU vil være forummets "officielle partner" i 2018. Denne meddelelse stemmer fint overens med EU's og Kinas "turiståret 2018"-initiativ, der blev bekendtgjort i juni 2017 af Europa-Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, og den kinesiske premierminister, Li Keqiang. EU ser frem til at samarbejde med Macao om at gøre det globale forum for økonomisk turisme til en succes i og uden for Macao.

EU's og Macaos møde i det blandede udvalg, der normalt afholdes en gang om året, blev ikke afholdt i 2017. Det forventes, at der afholdes et møde i 2018. Samarbejdet fortsætter inden for de aftalte prioriterede områder. EU og EU's virksomheder er fremadrettet interesseret i at samarbejde med Macaos regering om at diversificere regionens økonomi, gøre dens økonomiske udvikling mere bæredygtig og fremme bilateral handel og bilaterale investeringer. EU's virksomheder kan spille en vigtig rolle ved at bidrage med ekspertise og tjenesteydelser i de mange igangværende infrastrukturprojekter og i de private investorers ekspansionsplaner. Da Macao lider under akut mangel på arbejdskraft og kvalificerede ledere, er de europæiske virksomheder stærkt afhængige af udsendt personale og udenlandske arbejdstagere. Det har vist sig at være vanskeligt for dem at få arbejdstilladelse. EU er parat til at samarbejde med myndighederne i Macao og de europæiske virksomheder om at identificere økonomiske aktivitetsområder, hvor situationen er særlig alvorlig. Det vil styrke Macaos arbejdsmarked og dets konkurrenceevne, hvis kvalificerede fagfolk får lettere adgang til det. EU og Macao vil fortsætte samarbejdet om retlige anliggender og reguleringsmæssige forhold.

Som det sker hvert år, koordinerede EU's handelskammer i Macao⁵ og EU's handelskammer i Hongkong i fællesskab den store europæiske deltagelse i Macaos internationale forum & udstilling for miljøsamarbejde i marts og Macaos internationale handels- og investeringsmesse i oktober.

---

⁵ EU's handelskammer i Macao er en hybridorganisation med medlemmer fra både virksomhederne og de nationale kamre i EU-landene. Det omfatter den britiske erhvervssammenslutning i Macao, den franske erhvervssammenslutning i Macao, den tyske erhvervssammenslutning i Macao, det irske handelskammer i Macao, det rumænske handelskammer i Macao og det portugisisk-kinesiske handels- og industrikammer.

Retlige anliggender og uddannelsesprogrammer for tolke udgør fortsat flagskibsprojekterne i samarbejdet mellem EU og Macao. Siden etableringen af samarbejdet mellem EU og Macao inden for tolkeuddannelse i 2006 er der blevet uddannet 90 portugisisk-kinesiske tolke. I samarbejde med Europa-Kommissionen gennemfører Macaos polytekniske institut (MPI) et uddannelsesprogram for universitetslærere i tolkning og for professionelle tolke fra Macao og det kinesiske fastland. En international konference afholdt den 10.-11. oktober 2017 på Macaos polytekniske institut markerede 10-året for EU's og Macaos samarbejde inden for tolkeundervisning, hvis betydning er vokset, siden Macao er blevet udpeget som "den kommercielle og uddannelsesmæssige platform" mellem det kinesiske fastland og portugisisktalende lande.

Efter det 20. møde i EU's og Macaos blandede udvalg etablerede Macaos udviklingsfond for videnskab og teknologi (FDCT) en samfinansieringsordning for at tilskynde Macaos forskere til at deltage i EU's Horisont 2020-rammeprogram. Under denne ordning vil udviklingsfonden for videnskab og teknologi yde finansiel støtte til deltagere fra Macao i forbindelse med udvalgte Horisont 2020-forslag.

EU's universitetsprogram, som forvaltes af et konsortium under ledelse af Macaos universitet, organiserede mange nye aktiviteter, herunder værtskab for gæstetalere, seminarer, forskning, akademiske udvekslinger, kortfilmkonkurrence om EU-temaer, et fast radioprogram om EU-relaterede emner og en "model EU"-konkurrence.